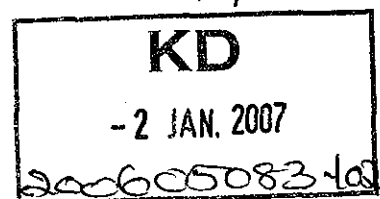

Hopen videregående skole

Hopen evangeliesenter og videregående skole

Kunnskapsdepartementet

Postboks 8119 Dep

0032 Oslo

Hopen, 2006-12-21

Høring – Forslag til endringer i friskoleloven

Hopen videregående skole er en frittstående skole med offentlig tilskudd etter friskoleloven. Skolen er spesielt tilrettelagt for rusmisbrukere som trenger rehabilitering og ettervern og mottar statstilskudd etter friskolelovens regler om tilskudd til skoler for funksjonshemmede. Vår skole er opprettet på religiøst/etisk grunnlag og er med i det store fellesskapet av kristne friskoler som står tilsluttet Kristne Friskolers Forbund (KFF). Som aktiv aktør i den kristne friskolebevegelsen ønsker vi å gi vår uttalelse til mange av de endringsforslagene som Kunnskapsdepartementet presenterer, også slike punkter som ikke berører vår skole så sterkt.

Innledning

Departementets begrunnelse for å endre dagens friskolelov er blant annet å begrense tilgangen på godkjente friskoler. Her viser høringsnotatet til Regjeringens ønske om "å stramme inn utbredelsen av private skoler som ikke utgjør et religiøst eller pedagogisk alternativ til den offentlige skolen" (side 2, nest siste avsnitt)

Samtidig ser vi av lovforslaget og høringsnotatet at departementet også strammer inn vilkårene for godkjenning og drift av skoler som bygger på livssyn og alternativ pedagogikk. Vi etterlyser større samsvar mellom løfter gitt av regjeringspartiene i siste valgkamp og det som er sagt i Soria Moria erklæringen. Dette kommer vi mer konkret tilbake til når vi senere kommenterer enkelte punkter til lovutkastet.

Vi har stor forståelse for den sterke vekt departementet legger på den offentlige skolen og støtter tiltak som kan gjøre offentlige skoler enda bedre. Men vi savner et større fokus på mindretallsrettigheter, foreldrerett, demokratiske friheter og internasjonale konvensjoner som skal sikre valgmuligheter for grupperinger som ønsker et alternativ til offentlige skoletilbud. I den grad slike verdier nevnes i høringsnotatet, viker departementet i noen grad tilbake for å trekke naturlige og logiske konsekvenser av de verdiene vi her nevner.

Dette inntrykket forsterkes også av det faktum at regjeringen for en tid tilbake tok initiativet til godkjenningsstopp for nye friskoler, jmf de endringer som ble innført i dagens friskolelov. Her ble heller ikke kristne friskoler skånet til tross for de verbale støtteerklæringer regjeringspartiene hadde kommet med i valgkampen og senere forpliktet seg til i regjeringserklæringen. Regjeringen synes ikke å gå av veien for å tilsidesette de grunnleggende menneskerettighetene som friskolelovgivningen baserer seg på. Noen av endringsforslagene som nå foreligger peker dessverre i samme retning.

Adresse:
Postboks 93
6941 Eikefjord

internett: www.hopenvgs.no
e-post: post@hopenvgs.no

Telefon dagtid: 57752400
Telefon kveld: 57748183
Telefaks: 57752403

Hopen videregående skole

Hopen evangeliesenter og videregående skole

Navnet på loven

Lovforslaget gjeninnfører det tidligere begrepele privatskolelov og private skoler. Friskolelov og frittstående skoler er etter vår vurdering langt mer dekkende. Uttrykket privat skole gir assosiasjoner til klassesamfunnet. Dessuten blir det helt feil å plassere vår skole og andre kristne friskoler inn i aksene offentlig-privat. Våre skoler har ikke profittmotive, de er ikke kommersielle. Skolene er preget av visjoner, personlig innsats og mye frivillighet. Derfor hører vi mer hjemme i den store frivillighetssektoren som i dagens samfunn betyr så mye, noe som gjør at uttrykket fri er langt mer dekkende enn uttrykket privat.

Dessuten har vi etter hvert fått en god del ikke-godkjente private skoler her i landet. Ved slike skoler er det ofte svært høye elevbetalinger sammenlignet med vårt nivå. Flere av de nye privatskolene er også profittorienterte. Disse skolene vil nok beholde privatskolenavnet. Ved at departementet nå gjeninnfører privatskolebegrepet for våre skoler, medvirkes det aktivt til å skape navneforvirring og det offentlige påfører oss en unødvendig belastning som vi må leve med.

Positive sider ved lovforslaget

Fra regjeringspartiene er det flere ganger sagt at de vil tilbake til den gamle Privatskoleloven fra 1970/85. Forslaget bærer også preg av det. Mange av de gode ordningene for skolene er derfor ført videre. Her kan nevnes noen viktige punkter:

- spesialundervisning og PPT § 3-6,
- skyss, § 3-7,
- helsetilsyn, § 3-8,
- kompetansekrav til undervisningspersonalet, § 4-2,
- rett til lønns- og arbeidsvilkår som i tilsvarende offentlig skole, § 4-4,
- styresammensetning og styrets gjøremål, § 5-1 og 5-2,

Flere punkter kunne vært nevnt. Dette er positivt.

Samtidig er deler av Friskoleloven av 2002 beholdt. Det meste av dette opplever vi positivt.

Vi finner det lite hensiktsmessig å bruke mye kommentarplass til punkter vi er enige i, og vil i stedet rette oppmerksomheten mot de områder i lovforslaget der vi har innvendinger.

Kommentarer til enkeltparagrafer med spesielt fokus på det vi er uenige i

§ 1-1 Friskoleretten

Da friskoleloven kom, ble det slått fast at *"frittstående skolar som oppfyller dei krava som fylgjer nav lova, har rett til godkjenning og offentleg tilskot"*

En slik friskolerett er godt i samsvar med viktige internasjonale konvensjoner. Nå fjernes denne retten og det meste overlates til skjønnsmessige vurderinger i departementet. Den nye formuleringen om at loven skal *"medverka til at det kan opprettast og drivast...."* varsler en klar nedprioritering av friskoler på livssynsmessig eller alternativ-pedagogisk grunn. Dette er vi sterkt uenige i.

Hopen videregående skole

Hopen evangeliesenter og videregående skole

§ 2-1 Godkjenning

Her vil vi spesielt rette oppmerksomheten mot punkt

f) særskilt tilrettelagt opplæring for funksjonshemmede

Hopen videregående skole hører som før nevnt til under denne kategorien. Det oppleves sterkt foruroligende for oss at verken lovforslaget eller høringsnotatet etablerer en trygg framtid for slike skoler. Det vises til utredninger som skal finne sted etter 2008.

Vi vil sterkt understreke at det vil være avgjørende for skolenes behovstilpasning at man i alle fall ikke forhindrer at eksisterende skoler av denne typen i mellomtiden får lov til å utvikle seg, etablere nye opplæringsstilbud og kunne få utvide elevtallet.

Vår skole kan vise til mange gode resultater der enkeltpersoner har lagt bak seg et liv basert på rusmisbruk og store trygdeytelser fra det offentlige. Gjennom Evangeliesentrene, som står bak vår skole, og ved hjelp av skolevirksomheten vår, lever mange i dag et selvstendig liv som faglærte yrkesutøvere og lønsmottakere. Vi samarbeider tett med Evangeliesentrene som Østerbo og andre, men mottar også elever der offentlige instanser har medvirket ved elevinntaket.

Hver enkelt elev, som gjennom vår virksomhet får et trygt livs- og yrkesfundament, representerer store besparelser for samfunnet. Og det som er enda større: Mange elever får hjelp til en grunnleggende nyorientering og et meningsfylt liv. En skole som vår trenger å vite hva som kan regnes med bidrag fra det offentlige. Derfor etterlyser vi en mer forpliktende lovbasis enn det som skisseres i lovutkastet..

§ 2-2 Krav til virksomheten

Her synes vi formuleringene er alt for strenge. Friskoler av vår type har ikke profitt-motiver. Litt ekstra inntekter i form av sporadisk utleie og gjerne en enkel virksomhet som er naturlig ut fra skolens opplæringsprofil, må være mulig i tillegg til vanlig internatdrift og skolefritidsordning som loven nevner.

Minimumselevtallet på 20 er også for rigorøst, etter vår vurdering.

§ 2-3 Krav til innhold

Mulighetene for skolene til avvike noe fra offentlige planer må bli bedre enn den veldig restriktive praksis Utdanningsdirektoratet har lagt seg på siste årene. Uttrykket *jamngod* har dessverre vært praktisert slik at vi nærmer oss begrepet identisk. De retningslinjene departementet selv utformet i april 1997 (under Jagland-regjeringen) for godkjenning av livssynsbaserte grunnskoler, kan på mange måter sies å være mønstergyldige når det gjelder balansen mellom statens styringsbehov og den enkelte skoles frihetsbehov.

§ 3-1 Inntak av elever og voksne uten rett

Vi oppfatter forslagene slik at inntak av voksne uten rett til videregående opplæring skal avvikles helt, med unntak av skoler for funksjonshemmede, slike som vår, og for 6A – skolene. Vi er selvsagt glade for at muligheten for inntak av voksne opprettholdes ved skoler for funksjonshemmede, men er sterkt imot den inntaksbegrensning som følger av lovforslaget. Departementets forslag er svært alvorlig fordi det vil ødelegge hele elevgrunnet for enkelte skoler som har basert seg helt eller delvis på denne elevkategorien. Som om det ikke var nok, får slike skoler bare *ett* år på seg å avvikle inntaket. Det står for oss som helt uakseptabelt da flere av de elevene det gjelder er inne i et flerårig løp.

Hopen videregående skole

Hopen evangeliesenter og videregående skole

Dette skjer samtidig som det er et åpenbart behov for å komme denne elevkategorien i møte med relevante skoletilbud.

Sett på bakgrunn av valgløfter om at ikke skoler basert på livssyns eller alternativ pedagogikk skulle rammes, synes dette forslaget helt uforståelig.

§ 4-2 Om ansettelsesfrihet

Denne paragrafen handler om kompetansekrav til undervisningspersonalet. Vi har ikke spesielle innvendinger til det som står i lovforslaget, men ønsker å understreke hvor viktig ansettelsesfriheten er ved slike skoler som vår. Skal skolen fungere etter sine livssynsmessige og faglige formål, er det helt nødvendig å ha medarbeidere som personlig kan identifisere seg med det livssyn som skolen baserer seg på og med det verdisyn som skolen ledes etter. Dagens adgang til å spørre etter livssyn må absolutt opprettholdes. Vi synes det er naturlig å minne om det i tilknytning til denne paragrafen, og vil be om at det livssynsvern som i dag er innebygget også i andre lover, føres videre ved eventuelle lovrevisjoner, slik at vi kan fortsette dagens gode praksis.

§ 6-1 Statstilskudd

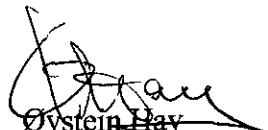
Vi er fornøyde med at statstilskuddet i det vesentlige opprettholdes. Men vi er sterkt uenige i at ordningen med husleietilskudd ikke videreføres. Lovforslaget og høringsnotatet inneholder mange parallellføringer med offentlige skoler. Men når våre skoler helt på egen hånd må stå ansvarlig for utgifter som er knyttet til å leie eller eie bygninger og skoleanlegg, blir sammenligningen på dette området helt irrelevant. De utgiftene vi her snakker om, og som lovforslaget ikke inkluderer i tilskuddsgrunlaget, utgjør nemlig en vesentlig del av en friskoles totalutgifter.

Formuleringene i den gamle privatskolelovens tilskudsregel 2 om dette eller en sterkere konkretisering enn tidligere av muligheten for å søke husleietilskudd til disse 100 % skolene, burde komme inn i den nye loven.

Med vennlig hilsen

Hopen videregående skole

Jan Ingvaldsen
styreleder

Øystein Day
rektor